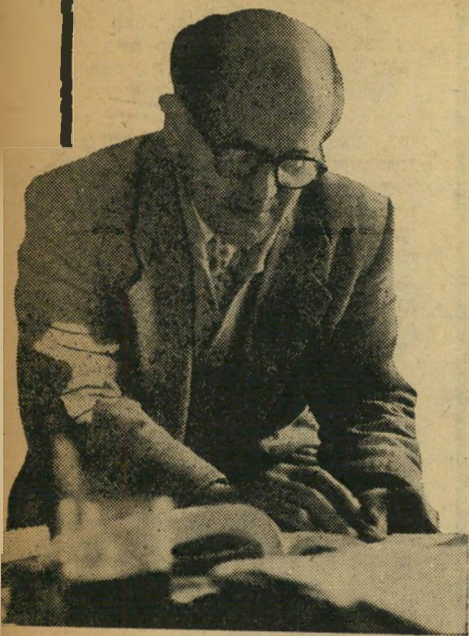

שערוריה בנחלת-יהודה—ראש המועצה ירק בנציג האופוזיציה הפנס הירוק או הפנס היורק?

אחריו שניים מעובדי השכירים של המועצה והסירו את הכרזת פרט מעניין: הכרוז מצוין כי "שמות החותמים על כרוז זה שמורים אצל מרכזי יצחק (הוא חפ"ק)", כי איש מאנשי המקום לא העז לחתום בגלוי, מפחד מעשי-התגמול של השליט המקומי.

מרכזי הורביץ, ראש המחלקה המוניציפלית של מפא"י, החליט בהחלטה מגומקת היטב על סיפוח נחלת יהודה לראשון-לציון, קבע במכתבו: "מאחר שחברי הסניף בנחלת-יהודה מחולקים בדעותיהם ואינם מוכנים לקבל את ההכרעה של הסניף במקום, החלטנו להכריע בסוגיה זו והכרעתנו תחייב את חברי המפלגה ושלוחיה".

להוציא מתוכם, כנראה, את צמיר. הוא המשיך בשלו, גם שנתיים וחצי אחרי שנת קבלה אותה החלטה. מדוע? זאת מוכן צמיר להסביר ברצון.

★ ★ ★ לא מן המייסדים

א לימור צמיר (לשעבר צימרמן), הגיע לנחלת-יהודה לפני 18 שנה, כפועל. כיום הוא בן 45, גבר נמוך-קומה ותכול-עין, אשר לא נותר בו כל סימן חיצוני כי בימי תש"ח עבר קורס מפקדי-כיתות של חטיבת גבעתי. כבונן רדיפה אחרי משרה ציבורית? אין הוא — לדבריו, על כל פנים — להוט אחרי שטויות אלה. "אדרבא", הכריז השבוע, "אדרבא" דה לאוהים ולבוחרים אם ישחררו אותי מ"תפקידי, בבחירות הבאות. פעם אחת מר יתני עליי שר הפנים, ופעם נבחרתי בכ"חירות. זה מספיק לי".

אשר לעניין הסיפוח, הרי כל הדעות ה"רוחות בצביר כאלו צידד פעם בהצטרפות לראשון, יסודן באי-הבנה מצערת. כאשר פעל למען סילוקו של ראש המועצה הקודם, היה זה מפני שראש המועצה התנגד לעריכת משאל-עם בין אורחי נחלת יהודה, בו יכריעו סופית בשאלת הסיפוח. "אין זה אומר ש"הייתי בעד סיפוח; אני רק הייתי בעד מש"אל-עם. להיפך: אני בפירוש מתנגד". מגמתו

המקומית. החוק קובע כי יש להקים ועדה חקלאית, שתפקידה ליעץ למועצה בכל "עניין חקלאי"; ושום עניין חקלאי לא ידון במועצה, מבלי שיובא תחילה לפני הועדה החקלאית. בדו"ח המבקר נקבע, כי התקציבים הנוגעים לשרותים חקלאיים לא הובאו תחילה לדיון הועדה החקלאית, והמועצה גם לא הקפידה על כך — ברישומיה, לכל הפחות — שהסכומים שנגבו כמסים חקלאיים יוצאו רק לצרכים חקלאיים. כפי שדורש החוק.

גם כאשר רשם ראש המועצה הוצאה מסוימת תחת סעיף הוצאות חקלאיות, לא רצו החקלאים להסכים עמו. השומר ששכר, טענו המצוייד בגיפ, משמש כנהגו הפרטי של ראש המועצה יותר מאשר כשומר ה"שדות והפרדסים; הכסף שהוצא על סלילת כביש מסויים אינו הוצאה חקלאית, כי אם הוצאת סעד, שהרי הועסקו בסלילתו פועלי-חקק שתפוקתם כמעט אפסית.

★ ★ ★ יריקה ציבורית

ה שאי האחרון במלחמה זו נראה כי ה"אילו נלקח מתוך שערוריה בקושמרה, הספר ההומוריסטי המתאר את חייו של כפר צרפתי קטן. במיטב המסורת הקלוז' מרלית קמה מהומה באחת מיישוביה הא"ר רונות של המועצה המקומית נחלת-יהודה. הנושא: חזירים.

ומחזירים — לחזירות. נציג מפ"ם במר"צה, תושב המעברה מרכזי חפ"ק (31), נגע בגוקדה ישנה-נושנה: מדוע אין נתנים רשיון נוסף לפתוח בית-החרושת לנקיקי חזיר, לא הרחק מבית-החרושת הראשון. עוד לפני שנה וחצי פרצה מהומה בישיבת ה"מועצה, כאשר הושלכה לחלל החדר הקטן ההאשמה המכוערת "שוחזר".

עתה, בישיבה האחרונה, פנה חפ"ק, עובד משרד הבריאות שעלה ארצה ב"1951, אל צמיר, יעץ לו בכל זאת לא להתנגד למתן

על עבירות טכניות זעירות, נתקלו בהטרדות אינסופיות בבקשם את האישור הקטן ביותר. אחד מהם, יהודה פיין, בן אחת המשפחות הוותיקות ביותר בארץ, נתבע לדין על בניה ללא רשות. כשביקש את השופט חיים אלוף מרחיבות לבקר במקום, מצא השופט שה"דובר בסוכך עלוב של כמה פחים. פיין זוכה.

צמיר, ממשיכים מתנגדיו לספר, נתן רשיון להקים בית-חרושת לנקיקי חזיר בתחום ה"מועצה. מקבל הרשיון תרם כסף, שבחלקו הוקדש ליסוד קרן להקמת אולם תרבות, אשר ישמש יד לחמשת בני המקום שנפלו במלחמה. קשר זה בין הנצחת גיבורי נחלת יהודה לבין החזירים, עורר סערה. הגבאי שלמה רוטשילד התריע נגדו בבית-הכנסת. למחרת היום נתבע לדין על שהלול שלו אינו מתאים לתוכניות הבניה של המועצה.

★ ★ ★ המבקר ביקר

תנגדיו של צמיר הביטו בחרדה ב"עמדות שהקים ראש המועצה כדי לבצר את מעמדו, החליטו על פעולת-איגוף: הם פנו למבקר המדינה שיבדוק את השבונות המועצה.

המבקר ביקר ובדו"ח מחדש יוני 1958, מנה ליקויים רבים:

- ראש המועצה פיטר שני עובדים ונתן להם פיצויים, מבלי שיהיה אישור על כך בפרטיכל המועצה.
- הוא נהג לחלק לעובדי המועצה שי לחגים, ללא החלטת המועצה ומבלי שיהיה סעיף לכך בתקציב.
- מזכיר המועצה היה גובה כספים ה"מגיעים למועצה ומשתמש בהם להוצאות ה"שוטפות של המועצה, מבלי שהסכף הזה ייכנס לקופה המרכזית ויירשם תחילה בספרי

ראש המועצה

אליסלך צמיר מתנגד בתוקף לצירוף המושב לעיריית ראשון-לציון. לקידוש מסרתו, אמצעים רבים כשרים.

בעזרת ספרים רשמיים, הסביר כי המסים בראשון-לציון גבוהים מאלה שמשלמים כיום תושבי נחלת יהודה ואילו האהמות, כאילו תבע למשפט את אלה שמתנגדים לו, אינן לדבריו, אלא השמצה חסרת-בסיס. "אדרבא", הכריז, "כאשר פנה אלי התובע כדי שאופיע במשפט נגד יהודה פיין, על כי הקים את הסככה ללא רשות, סירבתי. אילו הייתי מו"פע, היה פיין יוצא חייב. אבל נמנעתי, ועל"ידי כך זוכה פיין".

המשפט נגד רוטשילד הוגש בעקבות ה"דרשה האנטי-חזירית? "מעולם לא שמעתי על אותה דרשה", השיב. הוא הראה משיא"פנים בפרשת רשיון למכירת חזיר? "אין לי שום נטיה לצד זה או לצד זה. בכלל — בשבילי בשר חזיר כמוהו כבשר כשר: אני מתעב את שניהם. אני ובני ביתי טבעוניים, ואיננו אוכלים שום בשר". שימוש בכספי המסים החקלאים למטרות שאינן חקלאיות? "זהו רק עניין של רישום. יתכן שבוה לא הקדננו, אבל החקלאים קיבלו את כל כ"ה שמגיע להם... ובכלל, את כל הערותיו של מבקר המדינה אפשר להסביר בקלות. אין כאן שום שחיתות, רק פה ושם חריגה מן הנהלים הביורוקראטיים, שכמותם אפ"שר למצוא בכל מוסד".

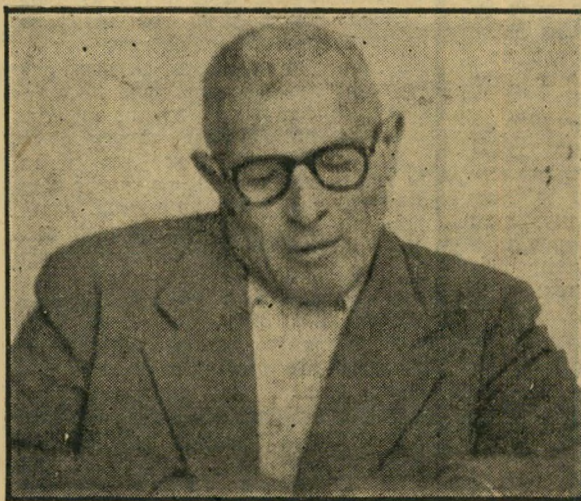
מכל מקום, ראש המועצה מרגיש כי עד היום גרים הוא ובני ביתו בדירה בת שני חדרים, עם משקעור של דונם אחד.

★ ★ ★ שווים פחות ושווים יותר

ה התרחשויות ההתנגשויות בנחלת-יהודה אינן תופעה יוצאת-דופן במדינה. מן המעברה הנידחת ביותר ועד לעיר ה"בירה מתנהלות מלחמות וקנוניות סביב מש"רות ציבוריות. משטר המפלגות הקיים מחייב זאת מטבע מהותי. אולם מלחמת-העצמאות בנחלת-יהודה תורמת בכל זאת תרומה מ"שלה להחי הישראלי המקורי: אין זו מלחמה בין מפלגות — כי אם בראש וראשונה בין חברים על אותה מפלגה — מפא"י, ויש בה כדי להאיר באור מלא את השינוי שחל במפלגה במשך שני הדורות האחרונים.

נחלת-יהודה היא מקום קטן, בו נפגשים ללא הרף יידיים ומתנגדים בכל שעות היום. אם בעיר הגדולה יכול אדם להסתגר בביתו ולהתעלם מיריבו, הרי שבנחלת-יהודה הופך כל סיכסוך לפצע פתוח, המתגרה מחדש שעה-שעה. על אחת כמה וכמה, כשהסיכסוך אינו אישי ומבוטל, כי אם עניין יסודי, ה"נוגע למסים, פרנסה ותפיסת-עולם. במושב אשר כל חבריו היו שווים בת"חילה, נוצרו עתה שני מעמדות: אלה ש"שוים פחות ואלה ששוים יותר. הפרדסן או הלולן הוותיק אינו דומה במעמדו וב"השקפה לפועל או לתושב-המעברה, הגר בדירה ומעבד משקעור של דונם אחד. וב"כל זאת — שניהם חברי מפא"י. סיכסם השבוע את דעתו אחד ממתנגדיו של ראש המועצה: "צמיר הכניס מלחמת מע"דות בקרב מפלגה אחת. הוא פילג את המושב למעמדות עוינים. רק בשביל זה חייב הוא ללכת".

נמנה היה כי עניין הסיפוח שוב לא נראה חשוב כל כך.

יצחק בן-דוד, מתנגדו העיקרי של ראש המועצה, הודח מתפקידו כראש הוועד החקלאי במקום, ריכז חומר רב על פעילות צמיר שלא כהלכה.

הדבוק לבית מכמה פחים על עמודי עץ, שימש עילה למשפט. לדברי פיין: בגלל התנגדותו המוצהרת לראש המועצה.

חקלאי מודח

של צמיר: לשמור על הפנס הירוק של נחלת יהודה מפני העיר החרושתית. המעבר מן הפנס הירוק לפנס הירוק היה, כנראה, מחוייב המציאות המקומית. "נחלת-יהודה היא כבר שאני רוצה להפוך אותו לכפר תרבותי וטוב. זה הכל. אבל אני יהודי שמקרב בא, ולא מברשם של המיס"דים. לכן אין סולחים לי שאני מכניס לכאן תיודשים ותרבות".

★ ★ ★ "סתם השמצות!"

ע ל כן, לדעתו של צמיר, באה ההתנגדות אליו. לא מפני שהוא מתנגד לסיפוח, כי אם מפני שהוא אינו שייך ל"קבוצת החקלאים הוותיקים, אשר יסדו את המקום לפני 40 שנה והרואים בנחלת-יהודה נחלתם הפרטית. והוא מוכן להוכיח כי כל המלחמה בו אינה אלא עניין אישי חסר-הצדקה.

מיבנה רעוע

החשבוניות — דבר שהוא בניגוד לחוק ה"רשויות המקומיות. המועצה השתמשה בקבלות שלא נש"או מספרים סידוריים מודפסים מראש, וה"מספרים היו נרשמים על-גבי הקבלה רק בעת מסירת השלשום. איסוף האשפה נמסר לקבלן פרטי, ללא מיכרו. כספי הפקדונות למפעלי שיכון הופ"קו בבנק על שם ראש המועצה, ולא על חשבון שיכון מועצת נחלת יהודה כפי ש"החליטה המועצה. מהורי ילדים בגן-הילדים ובבית-הספר היסודי נגבו סכומים שונים, בשיעורים של 20-22 ל"י, שלא אושרו עליידי החוק. חמורה מכל הליקויים האלה, בעיני מת"נגדיו של צמיר, הייתה הערתו של מבקר המדינה כי המועצה לא נהגה בהתאם לחוק המועצות המקומיות, בקשר לועדה החקלאית